

MANIFEST BESTRIJDING OVERLAST & VERLOEDERING

Overzicht vijf maatregelen van 40 gemeenten

MINISTERIE BZK & WWI

Inhoudsopgave

1. Overlast woonomgeving / openbare ruimte.....	1
2. Veiligheidshuis.....	3
3. Jongerenoverlast.....	5
4. Nazorg aan detentieverlaters.....	9
5. Veelplegers.....	10
6. Verloedering.....	11
7. Aanpak (kleine) ergernissen / toezicht.....	13
8. Uitgaansoverlast en –geweld.....	14
9. Drugsoverlast.....	15
10. Burgerparticipatie.....	16
11. Innovatieve aanpakken.....	17
12. Overige.....	18

Contactpersonen:

Bert Westerveld (BZK) 070 4268081

Pedro Campos Ponce (WWI) 070 3390358

Farhana Goelaman (WWI) 070 3393033

1. Overlast woonomgeving / openbare ruimte

Alkmaar

- Fysieke herinrichting Oostelijk Stadsdeel Binnenstad (om de negatieve effecten van de aanwezigheid van prostitutie en horeca tegen te gaan)
- Uitvoeren wijkactieplan Overdie
- Wijde Wijk Projectplannen (inzet op sociale veiligheid in zwakkere buurten)
- Uitwerking van bovenstaande in smart wijkveiligheidsplannen.

Amsterdam

- Buurtveiligheidsteams en vliegende brigades.

Arnhem

- Voortzetting en uitbreiding convenant Integrale Handhaving. Specifieke locatiegerichte aanpak van plaatsen waar normale handhavingsregels onvoldoende werken. Tevens aanpak huisjesmelkers en drugspanden.

Breda

- Inzet interventieteams om ernstige overlast tegen te gaan. Samenwerking tussen politie, gemeente, corporatie en welzijn moet leiden tot effectieve aanpak overlast en verloedering.

Culemborg

- Het inrichten van het veiliger wijkteam Terweijde.

Den Bosch

- Daadwerkelijke uitvoering van woonprogrammering bijzondere groepen (dak- en thuislozen, verslaafden, multiprobleemgezinnen, mensen met psychiatrische problematiek, exgedetineerden) met o.a. hostels;
- Uitvoering specifieke trajecten voor bijzondere groepen via ons Centrum voor Trajectbegeleiding, met intensieve en integrale begeleiding op individueel niveau;
- Gerichte aanpak overlastpanden.

Deventer

- Bestrijding woonoverlast door aanstelling coördinator. Nadruk op repressie vanuit politie (strafrecht) en vanuit corporatie (civielrecht)
- Reguleren panden waarin kamers verhuurd worden en daarmee de overlast van deze panden terug dringen.
- Handhaving rivierenwijk, gericht op overlast zwerfafval, illegaal dumpen, geluid, hennep, parkeeroverlast en illegale bebouwing.

Dordrecht

- Gebiedsontzegging notoire overlastgevers, verbod nuttigen drank in bepaalde gebieden, toezicht in openbare ruimte en ambulante hulpverlening.
- Woonoverlast. Aanpak overlastgevende panden ism politie, corporaties en hulpverlening met behulp van convenant info uitwisseling. Aanpak illegale kamerverhuur en inzet buurtbemiddeling.

Eindhoven

- Nauw gerelateerd aan de aanpak van overlast is de aandacht voor leefbaarheid en verloedering in wijken en buurten. Vanuit de bestaande structuur 'Woonoverlastteams' en de stedelijke voorziening Buurtbemiddeling is aandacht voor dreigende dan wel escalerende vormen van woonoverlast. Hierbij gaat het om geluidsoverlast, vervuiling en zwerfvuil, vernieling, leegstand, zwerffietsen, glas op straat, grafitti, wildplassen enzovoort.

Groningen

- Meldpunt zorg en overlast. Deelnemende partijen krijgen overlastmeldingen binnen en bespreken de oplossing. Focus is ongestoord woongenot. Overlastgevendenden worden ook doorgeleid naar zorg.

Haarlem

- Inzet politie keurmerk veilig wonen

Haarlemmermeer

- Het opstellen van drie wijkveiligheidsplannen, waarbij voor een drietal wijken specifieke maatregelen worden genomen om sociale overlast en fysieke verloedering te verminderen.

Heerlen

- Op integrale wijze screenen van overlastgevende panden door de inzet van het Flexteam. Dit is een samenwerkingsverband van gemeente, brandweer, politie, FIOD en andere

- Veiligheid en bedrijvigheid. Koppeling van openbaar domein en publiek toegankelijke winkels. Door inzet handhaving en digitale overlastanalyse en afstemming hiervan op gedragsontwikkeling wordt de aantrekkingskracht van winkelcentra vergroot. Leegstand wordt hierdoor voorkomen.

Helmond

- Verminderen woonoverlast door integrale woonoverlastteams en Helmonds interventieteam (brandweer, belastingdienst, vreemdelingendienst, politie, milieudienst).

Hengelo

- Integrale handhaving wo pensions en kamerverhuur

Leeuwarden

- De wijkenaanpak (aanpak overlast en verloedering). Uit de Leeuwarder wijkveiligheidsindex blijkt dat er 6 woonwijken zijn alsmede de Binnenstad die bovenmatig problemen ondervinden op gebied van geweld, diefstal, diverse vormen van overlast en verloedering.

Schiedam

- Om woonoverlast tegen te gaan wordt het multidisciplinaire interventieteam (handhaving en hulpverlening) ingezet. Schiedam kampt met overbewoning in de oude wijken. Het team richt zich op bestrijden woonoverlast, woonfraude en problematiek achter de voordeur. Om ernstige vormen van woonoverlast, overbewoning, huisjesmelkerij, woonfraude, drugs- en hennepplanten terug te dringen wordt gebruik gemaakt van het beschikbare bestuurlijk instrumentarium: bibob-screening en weigeren vergunningen, toepassing van de wet Victor en Victoria, inzet van het MOE-landerproject en het RCF, en in de breedte vooral door de inzet van BITE, het multidisciplinair bestuurlijk interventieteam Eindhoven.

Utrecht

- Maatwerk in de urgentiegebieden aanpak jongerenoverlast, veel voorkomende criminaliteit en verloedering (wijkveiligheidsaanpak).

Zaanstad

- Handhavingweken per wijk (minimaal 4 x per jaar, als piloot te starten in de Rosmolenwijk tijdens de Week van het Wijkuitvoeringsprogramma).
- Vroegtijdige signalering van huurschulden en voorkoming van huisuitzettingen.

2. Veiligheidshuis

Almere

- Intensivering persoonsgerichte aanpak in het veiligheidshuis. Het veiligheidshuis is nu vooral geconcentreerd op nazorg en twee ketenoverleggen (jeugd en veelplegers). Nu wordt een verbreding van de strafrechtelijke aanpak gezocht naar risico en zorg.

Amersfoort

- Voortzetten samenwerking in veiligheidshuis.

Amsterdam

- Ketenunits/veiligheidshuizen, met goede inbedding van de zorg.

Arnhem

- Aanpak overlastgevers en veelplegers binnen het Veiligheidshuis Arnhem. Ontwikkelen van huisvestings- en begeleidingsprojecten.
- Voortzetting en uitbreiding convenant Integrale Handhaving (en de mogelijkheid onderzoeken dit onderwerp onder te brengen in het Veiligheidshuis Arnhem).

Breda

- Justitiële casusoverleggen veelplegers in veiligheidshuis

Culemborg

- Het mede inrichten van het Veiligheidshuis Rivierenland.

Den Haag

- Overlastgevende jongeren worden doorgeleid naar een maatwerktraject. Als het zo ernstig is dat de stadsdelen er niet uitkomen, dan gaat het veiligheidshuis zich ermee bemoeien (opschaalmodel)

Dordrecht

- Voortzetten aanpak veelplegers in veiligheidshuis, ook nazorg ex-gedetineerden. Onderzocht wordt of gebiedsgerichte aanpak en aanpak overlastgevende groepen wordt toegevoegd.

Eindhoven

- Samen met een aantal partners van het Veiligheidshuis wordt de focus gelegd op geprioriteerde veelplegers in de stad, maar in voorkomende gevallen ook op zeer hardnekkige overlastplegers. Zo worden bijvoorbeeld Antilliaanse drugsdealers in de veelplegeraanpak betrokken die weliswaar niet veel geregistreeerde misdrijven op hun naam hebben, maar in het straatbeeld veel overlast veroorzaken. Eindhoven heeft de voor veelplegers beschikbare ISD-plaatsen in de PI continu vol bezet. Naast veelplegers en ernstige overlastplegers wordt veel geïnvesteerd in maatwerk-nazorg van ex-gedetineerden. Er wordt bovendien ambulante (woon)begeleiding ingezet, er loopt een succesvol maatjesproject en er is een na-detentiehuis beschikbaar en op termijn een exodushuis. De aanpak is gericht op zoveel mogelijk terugdringen van recidive, zodat de criminaliteit en overlast van veelplegers in het straatbeeld structureel zullen verminderen.

Emmen

- Uitbouw veiligheidshuis.

Haarlemmermeer

- het maken van een koppeling tussen het Centrum voor Jeugd en Gezin plus (CJG+) en het nieuwe Regionale Veiligheidshuis, opdat de persoonsgerichte aanpak geïntegreerd kan worden met de multi-probleemgezinnen aanpak.

Haarlem

- Totstandkoming veiligheidshuis voor preventie, repressie en nazorg.

Heerlen

- Intensieve netwerksamenwerking in het Districtelijk Veiligheidshuis Heerlen. Via een persoongerichte aanpak wordt gewerkt aan het terugdringen van overlast, criminaliteit en verloedering. Het Veiligheidshuis richt hierbij op risicojeugd, veelplegers, notoire overlastveroorzakers die niet voldoen aan de landelijke definitie van veelplegers, huiselijk geweld en personen en gezinnen met meervoudige problematiek. Combinatie van zorg, drang en dwang.

Helmond

- Casusoverleg jeugd in het veiligheidshuis. Gemeente bekijkt cases samen met 13 instellingen. Ook gezinscoaches ingezet voor gezinnen met allochtone achtergrond.

Leeuwarden

- Aanpak overlast verslaafden dak- en thuislozen en veelplegers (aanpak overlast en verloedering). Deze categorie kenmerkt zich door overlastgevend gedrag op straat. Door

zorgoverleggen georganiseerd en alternatieve huisvesting gecreëerd.

Maastricht

- Persoonsgerichte aanpak van veelplegers, (risico)jeugd, huiselijk geweld, notoire overlastveroorzakers en ex-gedetineerden binnen de context van het veiligheidshuis.

Nijmegen

- Persoonsgerichte aanpak huiselijk geweld, jeugd, veelplegers in het veiligheidshuis. In 2010 en 2011 wordt hier de nazorg van ex-gedetineerden aan toegevoegd. Ook is er een specifieke aanpak op Antilliaanse en Marokkaanse overlastgvers (zowel preventie als repressie).

Sittard-Geleen

- Continuering en verder professionaliseren van het veiligheidshuis. In het veiligheidshuis is een individuele aanpak van veelplegers, harde kern jongeren, huiselijk geweld en ex-gedetineerden.

Tilburg

- Vormgeven breed concept veiligheidshuis/zorghuis/hulpverleningcasusoverleg jeugd voor aanpak risicojeugd, veelplegers, huiselijk geweld, personen en gezinnen met meervoudige problematiek. Ook de aanpak van drugspannen krijgt plek in veiligheidshuis.

Venlo

- Veiligheidshuis; bijzondere aandacht voor de aanpak van risico- en probleemjongeren.

3. Jongerenoverlast

Almere

- Intensivering persoonsgerichte aanpak in het veiligheidshuis. Het veiligheidshuis is nu vooral geconcentreerd op nazorg en twee ketenoverleggen (jeugd en veelplegers). Nu wordt een verbreding van de strafrechtelijke aanpak gezocht naar risico en zorg.
- Extra toezicht in de vorm van vliegende brigades van toezichthouders om in te zetten op jeugdgroepen.

Alkmaar

- Aanpak jeugdoverlast.

Almelo

- Helpen jongeren en gezinnen dmv resocialisatieprojecten, medisch heroïneverstrekking, creëren wooneenheden met intensieve begeleiding en opvoedondersteuning voor gezinnen.
- Kansen bieden aan jongeren dmv starten talentfabriek (talentontwikkeling).
- Inzet 20 toezichthouders in de binnenstad ondersteund door straatcoaches.

Amersfoort

- Groepsaanpak Beke
- Voortzetten netwerk inzicht. Dit zijn sleutelfiguren uit de Antillinaanse, Marokkaanse en Somalische gemeenschap en zorg-en veiligheidsprofessionals.
- Inzet straatcoaches met toezichthoudende rol op straat.
- Inzet gezinscoaches voor kortdurende hulpverleningstrajecten aan Marokkaanse jongeren en hun ouders

Amsterdam

- SAOA (inzet van straatcoaches en gezinsbezoekers).
- Om overlast door groepen jongeren terug te dringen, worden straat- en gezinscoaches ingezet van de Stichting Aanpak Overlast Amsterdam (SAOA)
- preventieve/recidivebeperkende maatregelen (inclusief de ontwikkeling van methoden voor specifieke doelgroepen, zoals licht verstandelijk gehandicapten en jongeren met alcohol & drugsproblematiek).

Arnhem

- Bestrijding overlast door jeugdoverlast op basis van de shortlistmethodiek, ontwikkelen beleid en aanpak. Prioriteit bij 5 groepen.

Breda

- Het Samen Er Tegenaan (SET) team regelt praktische zaken voor jongeren (hulp bieden aan overlastgevendende jongeren). SET is gericht op voorkomen dat jongeren in aanraking komen met politie en justitie. Reguliere hulpinstanties nemen het na een half jaar over.
- Het grote broer project pakt overlast door Marokkaanse jongeren aan. 17-23 jarigen worden ingezet om jongere overlastgevendenden (10-16 jaar) aan te spreken en zo mogelijk door te leiden naar instanties. Dit gebeurt onder begeleiding van coaches. De 17-23 jarigen worden ook begeleid naar werk.
- Breda heeft ook een buurtpreventieteam. Dit leidt tot meer communicatie tussen Marokkaanse vaders en hun zoons.

Culemborg

- Extra inzet op handhaving van de leerplicht bij Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren ter voorkoming van schooluitval.
- Werkloosheidsprojecten voor multi-probleemjongeren.
- Inzet van twee extra ketenregisseurs om de overlast en criminaliteit van een groep van 50 a 70 Marokkaans-Nederlandse jongeren te stoppen.

Den Haag

- Overlastgevendende jongeren worden doorgeleid naar een maatwerktraject. Als het zo ernstig is dat de stadsdelen er niet uitkomen, dan gaat het veiligheidshuis zich ermee bemoeien (opschaalmodel)
- Preventieve trajecten voor jongeren en gezinnen gericht op oplossen problematiek zoals VSV, schulden, woonsituatie, tienerouderschap (500 jongeren). Ook intensieve gezinscoaching, ook gedwongen. In het laatste geval gaat het vooral om overlastgevendende gezinnen.

Dordrecht

- Groepsaanpak Beke.

Ede

- Extra activiteiten voor kinderen in de wijk Veldhuizen. Deze activiteiten bestaan uit: begeleid spelen om de kinderen te leren om samen te spelen en elkaar de ruimte te geven (tot 12 jaar); Meidengroep 16+, leren benutten van eigen mogelijkheden staat centraal. Het gaat hier met name om Marokkaanse meisjes.
- Extra huiswerkbegeleiding en aanleren sociale vaardigheden.
- Signaleren van problemen bij kinderen door school maatschappelijk werk en door het inzetten van ProKid. ProKid is een signaleringssysteem voor 12-minners. ProKid geeft daarnaast een risico-indicatie. Deze risico-indicatie gebeurt aan de hand van risicofactoren die worden gevonden in geregistreerde politiegegevens over de twaalfminder zelf en over zijn/haar omgeving op basis van het woonadres.
- Inzet gezinsmanagers bij zowel autochtone gezinnen als gezinnen van Marokkaanse afkomst. De gezinsmanagers zijn bedoeld voor hulpverlening aan gezinnen met complexe problemen op meerdere leefgebieden. Naast hulp biedt de gezinsmanager ook zorgregie.

Eindhoven

- Accenten in 2010 en 2011 op de inzet van interventieteams op criminele en overlastgevende jeugdgroepen, ondersteund door casusoverleggen met de partners in het Veiligheidshuis en de structuur 'Jeugdgroepen in beeld'. Een stedelijk casusoverleg met vele partners is in het leven geroepen om de harde kern risicojeugd te bespreken en toe te leiden naar passende maatregelen. De aanpak is gericht op het met concrete perspectieven van de straat halen c.q. uit het criminele circuit losweken van deze risicojongeren. Middelen die hierbij worden ingezet zijn onder meer verschillende gebiedsgerichte interventieteams met veiligheidspartners, straatwachters/ straatcoaches, vroeginterventie in gezinnen, gezinscoaches in vrijwillig kader, inzet van gekwalificeerde jongerenwerkers, sport en sociale begeleiding, plaatsing in de e-SMS-voorziening (een Eindhovenens alternatief voor de Rouvoet-campus), woonbegeleiding, gedragscontracten, straat-, gebieds- en samenscholingsverboden en waar nodig extra strafrechtelijke inzet. In de aanpak van risicojeugd wordt de aandacht ook gericht op het gezinssysteem, om daar –achter de voordeur- passende interventies te passen.
- Brede inzet in de sfeer van toezicht, zorg, (woon)begeleiding, gezinsondersteuning enzovoort, maar ook wat betreft bestuurlijke en strafrechtelijke maatregelen, vindt plaats op Marokkaanse risicojeugd, Antilliaanse en Arubaanse risicojongeren, MOE-landers en andere hardnekkig-overlastgevende groepen in buurten en wijken. Een en ander wordt ondersteund door casusoverleg binnen het Veiligheidshuis.

Emmen

- Aanpak jongeren en veiligheid.

Enschede

- Veiligheid op scholen.

Gouda

- Binnen de persoons- en groepsgerichte aanpak zoals beschreven in het plan "Gouda gaat nog harder werken aan veiligheid" willen we vanuit de Van Montfrans middelen geld steken in: Coachingstrajecten voor 30 probleemjongeren per jaar (verspreid over Gouda), gericht op gedrags-aanpassing;
- Naast de persoonsgerichte aanpak zien we dat vooral bij jongeren van 16- de aanpak zich bij sommige jongeren meer zou moeten richten op het gezin als systeem dan individuele begeleiding. Zoals genoemd in het plan "Gouda gaat nog harder werken aan veiligheid" staat dat we binnen samenwerking in de jeugd en veiligheidsketen willen we inzetten op de maatregel: integrale gezinsaanpak die structuur aanbrengt in het gezin en de regio voert over de betrokken instanties;
- De verenigingen vervullen een belangrijke rol in het aanbieden van activiteiten voor lastige jongeren, maar moeten hiervoor wel toegerust zijn. Mede in het kader van andere jongeren activiteiten (sport, school e.d.) zal bekeken worden hoe deze activiteiten 'verrijkt' kunnen worden met aspecten van conflicthantering en sociale vaardigheden, bijvoorbeeld door ondersteuning verenigingen en vrijwilligers in de sport. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld het omgaan met kritiek, omgaan met andersdenkenden en weerbaarheid van de Marokkaans Nederlandse jeugd tegen groepsdruk.

Groningen

- Persoonsgerichte aanpak jongerenoverlast. Intensieve aanpak van jongeren, maar ook gezin en de straat waaruit ze komen. Ook begeleiden naar hulpverlening.

Haarlem

- Opzet jeugdinterventieteam, jongerentoezichtteam en overlastinterventieteam binnenstad.

Haarlemmermeer

- de intensivering van onze jongerenaanpak;
  - hiervoor zullen een mobiel team jongerenwerk en een mobiel toezichthoudersteam worden opgezet;
  - voorts worden er projecten zoals het project "wijkparticipatie jongerenoverlast", het project "verantwoordelijkheid ouders" en een "jeugdnetwerk 12" opgezet;

Heerlen

- Ontwikkelen van een sluitende aanpak voor de volgende groepene jongeren;
  - Jongeren die in een groep bij elkaar staan. Subjectieve onveiligheid.
  - Jongeren die overlast veroorzaken zoals vernielingen en graffiti: subjectieve en objectieve onveiligheid.
  - Jongeren die crimineel gedrag vertonen: puur objectieve onveiligheid.

Helmond

- Inzet jeugdpreventieteam om jongerenoverlast tegen te gaan. JPT benadert jongeren actief en verwijst door naar hulpverlening. JPT motiveert ook om naar trainingen te gaan.

Leeuwarden

- Inzet straatcoaches voor Marokkaanse en Antilliaanse probleemjongeren en -jongvolwassenen, (aanpak overlast en geweld);
- Inzet Taskforce Jeugdoverlast (aanpak overlast en verloedering). Onder regie van de gemeente Leeuwarden en in nauwe samenwerking met politie, justitie en jongerenwerk worden jaarlijks op basis van de Beke methodiek jeugdgroepen gescand, geanalyseerd en aan de hand van de analyse wordt een maataanpak gerealiseerd op groeps- en individueel niveau.
- Intensieve gezinscoaching (aanpak overlast en verloedering) Deze maatregel wordt ingezet om het gehele systeem van een multi-probleemgezin (dus met kinderen) in een min of meer gedwongen setting 6 maanden intensief te coachen opdat de leden van dit gezin vervolgens weer maatschappelijk kunnen participeren. Nauwe samenwerking met, partners in het veiligheidshuis.

Lelystad

- Vermindering jongerenoverlast

Maastricht

- Uitvoeringsprogramma jeugd en veiligheid met specifieke aandacht voor het voorkomen en terugdringen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit met inzet van jeugd interventie teams (aanpak overlastgevende jeugdgroepen), en jeugd preventie platform om vroegtijdig risicojongeren te signaleren om een persoongericht traject te starten voordat ze afglijden. Ook straatcoaches.

Nijmegen

- Groepen overlastgevende jongeren worden in kaart gebracht (shortlist) in het veiligheidshuis. Deze analyse wordt gebruikt om plan van aanpak per individu of groep te maken. Nadruk in 2010 en 2011 ligt op toepassing van effectieve interventies.
- Ook pilot straatcoaches in wijk Meijhorst. In 2010 en 2011 worden deze stadsbreed ingezet.

Rotterdam

- Ontwikkelen en implementeren van een aanpak 12-min. Van vroegsignalering tot succesvolle hulpverlening.

Sittard-Geleen

- Extra inzet van ambulante jongerenwerk bij hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen.
- Implementeren van het convenant veilige school waarbij preventie en bestrijding van jeugdoverlast en criminaliteit een prominente plek krijgen.

Tilburg

- Vormgeven breed concept veiligheidshuis/zorghuis/hulpverleningcasusoverleg jeugd voor aanpak risicojeugd, veelplegers, huiselijk geweld, personen en gezinnen met meervoudige problematiek. Ook de aanpak van drugspannen krijgt plek in veiligheidshuis.
- Integrale aanpak Marokkaanse jongeren vanuit de invalshoeken veiligheid, onderwijs en jeugd en integratie (onderdeel Crossroads campus).

Utrecht

- Maatwerk in de urgentiegebieden op het gebied van aanpak jongerenoverlast, veel voorkomende criminaliteit en verloedering (wijkveiligheidsaanpak)
- Stedelijke aanpak jeugd en veiligheid.

- Aanpak problematische jeugdgroepen via Beke methode. R'dam merkt op dat groepen overgaan van vaste groepen naar losse structuren (gelegenheidscoalities). Hierop moet ingespeeld worden. Ook heeft R'dam een vechtverbod in de APV opgenomen.

Veenendaal

- Inzet straatcoaches/gezinsmanagers
- Inzet extra (sport)jongerenwerk (Youth for Christ)
- Nazorg bieden aan Marokkaans-Nederlandse jongeren na terugkeer uit detentie
- Aanleg aantal kunstgrasvelden

Venlo

- Veiligheidshuis; bijzondere aandacht voor de aanpak van risico- en probleemjongeren.
- Inzet straatcoaches

Zaanstad

- Aanpak jongerenoverlast; in gesprek met jongeren en de buurt over jongerenoverlast';
- Intensivering van de aanpak van crimineel gedrag van jongeren;

Zoetermeer

- Inzet mobiel jongeren team om overlast door groepen te voorkomen. Ook is er een contactpersoon jongerengroepen die zicht heeft op alle jeugdgroepen.
- De wijkaanpak jongerengroepen wordt geïntensiveerd. Onderdeel is het groepenpellen. Een overlastgevende groep wordt geanalyseerd. Afhankelijk van de geconstateerde problematiek worden interventies vastgesteld en uitgevoerd.

Zeist

- **'Buur(t) in beeld?'** Voorlichtingscampagne en een in eigen beheer te maken film met interviews van o.a. jongeren (Allochtoon/Marokkaans, Autochtoon, geradicaliseerd), bewoners en ketenpartners
- **'Een kwestie van opvoeden'**. Participatieproject in basisscholen gericht op vragen als "Wat is opvoeden?", "Wat is mijn rol als ouder in de opvoeding?"
- **'Beginnen met een schone lei'**. Project waarbij jongeren van 17/18+ worden geholpen bij het aanpakken van hun problemen op het gebied van schulden, huisvesting, leer-/werk trajecten, scholing en stageplekken

4. Nazorg aan detentieverlaters

Almere

- Intensivering persoonsgerichte aanpak in het veiligheidshuis. Het veiligheidshuis is nu vooral geconcentreerd op nazorg en twee ketenoverleggen (jeugd en veelplegers). Nu wordt een verbreding van de strafrechtelijke aanpak gezocht naar risico en zorg.

Amersfoort

- Nazorg jeugdige ex-gedetineerden door projecten kamers met kansen (woonbegeleiding) en nieuwe Perspectieven (begeleiding op alle leefgebieden).

Breda

- In justitiële casusoverleggen wordt ook de nazorg van ex-gedetineerden geregeld (veiligheidshuis). Nazorg kan bestaan uit zorgen voor dagbesteding, inkomen, onderdak en zorg.

Den Haag

- Nazorg op het gebied van inkomen/schuld/werk/scholing etc. Den Haag heeft speciale aandacht voor Marokkaanse ex-gedetineerde jongeren in de vorm van afstemming van trajecten op hun achtergrond.

Dordrecht

- Voortzetten aanpak veelplegers in veiligheidshuis, ook nazorg ex-gedetineerden. Onderzocht wordt of gebiedsgerichte aanpak en aanpak overlastgevende groepen wordt toegevoegd.

Eindhoven

- Samen met een aantal partners van het Veiligheidshuis wordt de focus gelegd op geprioriteerde veelplegers in de stad, maar in voorkomende gevallen ook op zeer hardnekkige overlastplegers. Zo worden bijvoorbeeld Antilliaanse drugsdealers in de veelplegeraanpak betrokken die weliswaar niet veel geregistreerde misdrijven op hun naam hebben, maar in het straatbeeld veel overlast veroorzaken. Eindhoven heeft de voor veelplegers beschikbare ISD-plaatsen in de PI continu vol bezet. Naast veelplegers en ernstige overlastplegers wordt veel geïnvesteerd in maatwerk-nazorg van ex-gedetineerden. Er wordt bovendien ambulante (woon)begeleiding ingezet, er loopt een succesvol maatjesproject en er is een na-detentiehuis beschikbaar en op termijn een exodushuis. De aanpak is gericht op zoveel mogelijk terugdringen van recidive, zodat de criminaliteit en overlast van veelplegers in het straatbeeld structureel zullen verminderen.

Helmond

- Allochtone jongeren in detentie. Persoonlijke benadering en begeleiding van allochtonen. Dit begint tijdens de detentie en wordt na detentie voortgezet. Cijfers recidive dalen sterk. Jongeren die via dit project geresocialiseerd zijn, worden ook ingezet als straathoekwerker.

Hengelo

- Nazorg ex-gedetineerden

Maastricht

- Persoonsgerichte aanpak van veelplegers, (risico)jeugd, huiselijk geweld, notoire overlastveroorzakers en ex-gedetineerden binnen de context van het veiligheidshuis.

Nijmegen

- Persoonsgerichte aanpak huiselijk geweld, jeugd, veelplegers in het veiligheidshuis. In 2010 en 2011 wordt hier de nazorg van ex-gedetineerden aan toegevoegd. Ook is er een specifieke aanpak op Antilliaanse en Marokkaanse overlastgevers (zowel preventie als repressie).

Schiedam

- Nazorg voor alle ex-gedetineerden.

Sittard-Geleen

- Continuering en verder professionaliseren van het veiligheidshuis. In het veiligheidshuis is een individuele aanpak van veelplegers, harde kern jongeren, huiselijk geweld en ex-gedetineerden.

Tilburg

- Vormgeven breed concept veiligheidshuis/zorghuis/hulpverleningcasusoverleg jeugd voor aanpak risicojeugd, veelplegers, huiselijk geweld, personen en gezinnen met meervoudige problematiek. Ook de aanpak van drugspannen krijgt plek in veiligheidshuis.

Utrecht

- (nazorg) veelplegers.

Veenendaal

- Nazorg bieden aan Marokkaans-Nederlandse jongeren na terugkeer uit detentie

5. Veelplegers

Almere

- Intensivering persoonsgerichte aanpak in het veiligheidshuis. Het veiligheidshuis is nu vooral geconcentreerd op nazorg en twee ketenoverleggen (jeugd en veelplegers). Nu wordt een verbreding van de strafrechtelijke aanpak gezocht naar risico en zorg.

Amersfoort

- Voortzetten veelplegeraanpak. Intensieve zorgtrajecten om terugval in criminaliteit te voorkomen.

Breda

- Justitiële casusoverleggen veelplegers in veiligheidshuis

Dordrecht

- Voortzetten aanpak veelplegers in veiligheidshuis, ook nazorg ex-gedetineerden. Onderzocht wordt of gebiedsgerichte aanpak en aanpak overlastgevende groepen wordt toegevoegd.

Eindhoven

- Samen met een aantal partners van het Veiligheidshuis wordt de focus gelegd op geprioriteerde veelplegers in de stad, maar in voorkomende gevallen ook op zeer hardnekkige overlastplegers. Zo worden bijvoorbeeld Antilliaanse drugsdealers in de veelplegeraanpak betrokken die weliswaar niet veel geregistreerde misdrijven op hun naam hebben, maar in het straatbeeld veel overlast veroorzaken. Eindhoven heeft de voor veelplegers beschikbare ISD-plaatsen in de PI continu vol bezet. Naast veelplegers en ernstige overlastplegers wordt veel geïnvesteerd in maatwerk-nazorg van ex-gedetineerden. Er wordt bovendien ambulante (woon)begeleiding ingezet, er loopt een succesvol maatjesproject en er is een na-detentiehuis beschikbaar en op termijn een exodushuis. De aanpak is gericht op zoveel mogelijk terugdringen van recidive, zodat de criminaliteit en overlast van veelplegers in het straatbeeld structureel zullen verminderen.

Groningen

- Veelplegeraanpak. Door geïntegreerde aanpak van politie, justitie en gemeente recidive verminderen.

Hengelo

- Aanpak veelplegers

Leeuwarden

- Aanpak overlast verslaafden dak- en thuislozen en veelplegers (aanpak overlast en verloedering). Deze categorie kenmerkt zich door overlastgevend gedrag op straat. Door middel van een outreachende aanpak waarvan de coördinatie plaatsvindt in het veiligheidshuis is de totale groep in beeld en heeft een top 60 van overlastgevende personen straat en woonbegeleiding. Indien nodig worden specifieke zorgoverleggen georganiseerd en alternatieve huisvesting gecreëerd.

Maastricht

- Persoonsgerichte aanpak van veelplegers, (risico)jeugd, huiselijk geweld, notoire overlastveroorzakers en ex-gedetineerden binnen de context van het veiligheidshuis.

Nijmegen

- Persoonsgerichte aanpak huiselijk geweld, jeugd, veelplegers in het veiligheidshuis. In 2010 en 2011 wordt hier de nazorg van ex-gedetineerden aan toegevoegd. Ook is er een specifieke aanpak op Antilliaanse en Marokkaanse overlastgevers (zowel preventie als repressie).

Sittard-Geleen

- Continuering en verder professionaliseren van het veiligheidshuis. In het veiligheidshuis is een individuele aanpak van veelplegers, harde kern jongeren, huiselijk geweld en ex-gedetineerden.

Tilburg

- Vormgeven breed concept veiligheidshuis/zorghuis/hulpverleningcasusoverleg jeugd voor aanpak risicojeugd, veelplegers, huiselijk geweld, personen en gezinnen met meervoudige problematiek. Ook de aanpak van drugspannen krijgt plek in veiligheidshuis.

Utrecht

- (nazorg) veelplegers.

6. Verloedering

Almere

- Aanpak vandalisme op hotspots.
- Aanpak graffiti. Door middel van een graffitifonds (een verzekering voor particulieren en ondernemers) wordt graffiti binnen 2 dagen kosteloos verwijderd.

Almelo

- Naast regulier stadsonderhoud wordt graffiti direct verwijderd, braakliggende percelen tijdelijk opnieuw ingericht en enge plekken opgeheven.

Amersfoort

- Cameratoezicht
- Campagne tegen vandalisme
- Voortzetten hondenuitlaatproject. Hondenbezitters zijn ogen en oren van de politie en gemeente.

Amsterdam

- Verwijdering fietswrakken.

Apeldoorn

- Woonomgevingsploegen om fysieke verloedering aan te pakken. Aanpak zwerfafval, tuinbeheer en overlastintensivering. Deelnemers in de ploegen zijn vanuit reïntegratiebeleid.

Culemborg

- Aanpak vervuiling met speciale aandacht voor graffiti en vernieling van straatmeubilair.

Den Haag

- Intensivering van de handhaving: Door de inzet van Controleurs Openbare ruimte en politie inspecteurs bij de gemeentelijke handhavingsteams wordt gewerkt aan het vergroten van de operationele 'know how'. Dus gezamenlijk optreden gemeente en politie.
- Pilot: 6 dagen per week, 16 uur per dag schoonmaken.
- APV aangepast. Aanlijnen honden en poep opruimen door eigenaar.
- 10 extra hondenpoepzuigers aangeschaft

Deventer

- Preventie zwerfafval in wijken door voorlichten, ondersteunen en handhaven. De aanpak richt zich op winkeliers, winkelend publiek, scholieren, scholen, hangjongeren, horeca, Mkb, ondernemers en wijkbewoners.
- Handhaving rivierenwijk, gericht op overlast zwerfafval, illegaal dumpen huisafval, geluid, hennep, parkeeroverlast en illegale bebouwing.

Ede

- Stimuleren van bewoners om de eigen buurt op te knappen. Faciliteiten zoals gereedschap worden geleverd door wijkbeheer.

Eindhoven

- Vanuit de bestaande structuur 'Woonoverlastteams' en de stedelijke voorziening Buurtbemiddeling is aandacht voor dreigende dan wel escalerende vormen van woonoverlast. Hierbij gaat het om geluidsoverlast, vervuiling en zwerfvuil, vernieling, leegstand, zwerffietsen, glas op straat, graffiti, wildplassen enzovoort. Coproductie met bewoners en georganiseerde ondernemers –al dan niet in KVO-verband- is een belangrijk instrument om de leefbaarheid te bevorderen en verloedering aan te pakken, bij voorkeur door afspraken te maken in zgn. buurtcontracten en deze duurzaam te waarborgen.

Emmen

- Samenhangende aanpak fysieke verloedering

Gouda

- We willen ons concentreren op de drie onderdelen van fysieke verloedering waarop in de Integrale Veiligheidsmonitor de hoogste respons wordt gescoord, te weten: Rommel op straat, hondenpoep op straat en vernieling van straatmeubilair.

Groningen

- Beheer en onderhoud stad wordt op geïntegreerde manier opgepakt. Ideeën en initiatieven 'Stadlers' kunnen worden meegenomen.

Haarlem

- Wijkcontracten met bewoners en veiligheidspartners om verloedering tegen te gaan.
- Inzet politie keurmerk veilig wonen

Haarlemmermeer

- het aanscherpen van instrumenten ter bestrijding en voorkoming van vernielingen en

verloedering door vervuiling, waaronder intensivering van de deelname aan landelijke schoonmaakdag.

Heerlen

- Op integrale wijze screenen van overlastgevende panden door de inzet van het Flexteam. Dit is een samenwerkingsverband van gemeente, brandweer, politie, FIOD en andere opsporingsdiensten. Het is gericht op fysieke verloedering, drugsoverlast, drankoverlast en maatschappelijk onveiligheid.

Lelystad

- Aanpak vermindering zwerfafval
- Schoonmaakdagen in voorjaar 2010 en 2011
- Aanpak verloedering openbare ruimte ihkv wijkaanpak

Maastricht

- Schoonmaakdag 2010 en 2011
- Bij gebieden in ontwikkeling worden in de planontwikkeling in de veiligheidsparaagraaf concrete fysieke maatregelen opgenomen.

Nijmegen

- Start publicatie vandalismemeter en publiekscampagne
- Uitbreiding Buurtrangers
- Inzet daklozen en verslaafden voor het verwijderen van zwerfvuil in het centrum
- Plaatsen extra blikvangers
- Omvorming van bosplantsoenen
- Plaatsen van 10 extra verzinkbare urinoirs ter reductie van het wildplassen
- Deelname aan landelijke gezamenlijke schoonmaakdag
- Versterking handhaving losloopgebieden honden en doen van behoefte op hondenuitlaatplaats, hondenpoepbak of losloopgebied.

Rotterdam

- Extra fte in de onderhoudsploeg. Snel repareren schade in openbare ruimte.

Tilburg

- Extra inspanningen onderhoud, herinrichting en schoonhouden (o.a. graffiti) openbaar gebied. Met als speerpunten: onderhoudsstrategie infrastructuur, extra inzet op kortcyclisch onderhoud (een snelle aanpak van knelpunten ipv dit in de lange termijnplanning op te nemen), pilots met buurtparticipatie, extra acties gericht op het verwijderen en voorkomen van graffiti.

Utrecht

- Maatwerk in de urgentiegebieden op het gebied van aanpak jongerenoverlast, veel voorkomende criminaliteit en verloedering (wijkveiligheidsaanpak).
- In het voorjaar van 2010 en 2011 meedoen aan een landelijke schoonmaakactie samen met wijkbewoners.

Zaanstad

- Extra schoonmaakploegen a la 'Aanval op het afval' met ploegen waarin mensen met grote afstand tot de arbeidsmarkt aan deelnemen;

Zoetermeer

- Terugdringen zwerfafval. Participatie van burgers heeft een prominente plek. Inwoners adopteren afvalbakken. Er wordt gekeken of er voldoende afvalbakken zijn. Verder wordt het toezicht aangescherpt.

Zeist

- **'Welkom thuis'**. Project om de verloedering van portieken en parkeerterreinen bij flats tegen te gaan

7. Aanpak (kleine) ergernissen / toezicht

Almere

- Inzet cameratoezicht in Almere buiten
- Omvormen toezichtsorganisatie tot gemeentelijk toezicht. Men richt zich op integraal toezicht en handhaving met (meer) BOA bevoegdheden.

Alkmaar

- Toezicht, controle en handhaving door Stadstoezicht
- Cameratoezicht binnenstad

Almelo

- Inzet 20 toezichthouders in wijken met meeste overlast en verloedering. Deze toezichthouders straffen ook voor kleine ergernissen.

Amsterdam

- Inzet buurtveiligheidsteams en vliegende brigades.

Apeldoorn

- Buurtpreventieteams mobiliseren de inwoners om betrokken te zijn bij veiligheid. Dit moet hand in hand gaan met de activiteiten van het team Keurmerk veilig wonen.

Arnhem

- Voortzetting financiering meer lichtblauw op straat; gemeentelijke toezichthouders inzetten via wijkpreventieteams op plekken waar sprake is van overlast en/of verloedering.

Den Bosch

- versterking toezicht en handhaving met straatcoaches en toezichthouders

Dordrecht

- Campagne gewoon doen. Ergernissen aanpak dmv bestuurlijke strafbeschikking

Ede

- Inzet cameratoezicht om de overlast beter te kunnen monitoren.
- Inzet toezicht in de nachtelijke uren.

Enschede

- Handhaving, waaronder stadswachten.

Hengelo

- Cameratoezicht

Lelystad

- Toezicht door wijkpreventieteams

Rotterdam

- Ketenaanpak doorpakken kleine ergernissen dmv bestuurlijke strafbeschikking. Stadstoezicht en politie en Om werken beter samen. Het gezag van stadstoezicht wordt niet geaccepteerd. 500 stadswachten worden opgeleid tot Boa, zodat ze wel kunnen aanhouden. De politie heeft ruimte voor de mensen die aangehouden zijn en het OM vervolgt consequent.

Schiedam

- Project watch out. Onder aansturing van de gemeentelijke toezichthouders leren 17 werkloze jongeren uit de stad om toezicht te houden en worden zij opgeleid tot beveiligers en steward (baangarantie).

Sittard-Geleen

- Extra inzet toezicht en handhaving. Dit kan bestaan uit inzet van BOA's, toezichthouders en eventueel camera's.

Veenendaal

- Inzet extra BOA

Venlo

- Wijktoezicht; intensivering en professionalisering van het wijktoezicht, georganiseerd op een menselijke maat, dicht op de burger.

Zeist

- 'Beter zicht op de omgeving'. Project om het toezicht in en rond hoogbouwprojecten te versterken (samenwerking Politie, stadstoezicht, huismeester).

8. Aanpak uitgaansoverlast en –geweld

Almere

- Voorlichting op scholen over de gevaren van alcoholgebruik

Alkmaar

- Fysieke herinrichting Oostelijk Stadsdeel Binnenstad (om de negatieve effecten van de aanwezigheid van prostitutie en horeca tegen te gaan)

Amersfoort

- Voortzetten weekendarrangement
- Voortzetten project Amersfoort fris gericht op uitstellen van alcoholgebruik jongeren onder de 16 en tegengaan overmatig gebruik bij jongeren tussen 16 en 25.
- Uitvoeren acties uit convenant veilig uitgaan zoals gecertificeerde portiers, horecafoon, portiersoverleg, biketeam politie, collectieve horecaontzegging.

Amsterdam

- preventieve/recidivebeperkende maatregelen (inclusief de ontwikkeling van methoden voor specifieke doelgroepen, zoals licht verstandelijk gehandicapten en jongeren met alcohol & drugsproblematiek).

Arnhem

- Aanpak uitgaansoverlast en aanpak voetbalvandalisme.

Eindhoven

- De aanpak Veilig uitgaan wordt geïntensiveerd, onder meer door een te implementeren systeem van 'accessmanagement' op te zetten in de horecaconcentratiegebieden en door afspraken met exploitanten in vergunningsvoorwaarden te verankeren.

Enschede

- Tegengaan van alcoholoverlast

Groningen

- Aanpakken uitgaansgeweld en overlast door cameratoezicht.

Haarlem

- Binnenkort pakket maatregelen tegen uitgaansoverlast

Heerlen

- Op integrale wijze screenen van overlastgevend panden door de inzet van het Flexteam. Dit is een samenwerkingsverband van gemeente, brandweer, politie, FIOD en andere opsporingsdiensten. Het is gericht op fysieke verloederding, drugsoverlast, drankoverlast en maatschappelijk onveiligheid.
- Uitgaansoverlast aanpakken door optimaliseren samenwerking gemeente, politie en horeca.

Hengelo

- Veilig uitgaan

Rotterdam

- In aanvulling op staand beleid wordt het horecapreventieteam (HPT) opgericht. Hierin werken politie, stadstoezicht en jongerenstewards samen. Doelstelling is nog effectiever aanpakken van geweld. In het team wordt het hele spectrum van voorlichting, preventie, toezicht en handhaving bestreken.

Venlo

- Alcohol- en drugsgebruik onder jongeren; voorkomen/beperken van gezondheidsrisico's van alcohol- en drugsgebruik voor het individu en zijn directe omgeving en beperken van het risico op alcohol- en drugsgerelateerde maatschappelijke overlast.

Zoetermeer

- Inzet van de 'veilig stappen bus'. Deze bus brengt jongeren van de ene naar de andere horecagelegenheid. De bus stopt ook dicht bij woonkernen, zodat de jongeren veilig thuis komen.
- Uitvoeren van het actieplan alcohol en drugsgebruik. Prioriteit wordt gegeven aan acties die gericht zijn op de aanpak van middelengebruik. Kern is dat er een ketenaanpak van politie, jongerenwerk en verslavingszorg wordt gerealiseerd met aandacht voor preventie, curatie en repressie.

9. Drugsoverlast

Almere

- Voorlichting op scholen over de gevaren van drugsgebruik

Amsterdam

- Preventieve/recidivebeperkende maatregelen (inclusief de ontwikkeling van methoden voor specifieke doelgroepen, zoals LVG en jongeren met alcohol & drugsproblematiek).

Arnhem

- Specifieke locatiegerichte aanpak van plaatsen in Arnhem waar normale handhavingsregels onvoldoende werken. Tevens aanpak huisjesmelkers en drugspanden.

Eindhoven

- Inventarisaties in het kader van het Stedelijk Kompas maken duidelijk, dat de groep dak- en thuislozen in de stad uit meer dan elfhonderd personen bestaat. Het gaat om (potentiële) cliënten van de maatschappelijke opvang van onder meer alcoholverslaafden, drugsverslaafden, psychiatrische patiënten, tijdelijk daklozen, (tippel)prostituees enzovoort, die regelmatig overlast op straat veroorzaken. Ze worden zoveel mogelijk toegeleid naar passende voorzieningen en een geschikte begeleiding. Instrumenten zijn verruiming van de opvang, meer gedoog- en gebruikersruimte, outreachende veiligheidsmedewerkers, opzet van nieuwe long stayvoorzieningen, medicinale heroïnebehandeling, verplichte activering van 'drunkies' en zonodig bestuurlijke maatregelen m.b.t. verblijfsgebieden en uitkeringen.

Enschede

- Tegengaan van drugsoverlast

Heerlen

- Op integrale wijze screenen van overlastgevend panden door de inzet van het Flexteam. Dit is een samenwerkingsverband van gemeente, brandweer, politie, FIOD en andere opsporingsdiensten. Het is gericht op fysieke verloedering, drugsoverlast, drankoverlast en maatschappelijk onveiligheid.

Lelystad

- Vermindering overlast door drugs.

Maastricht

- Inzet FLEXTEAM. Een persoonsgerichte, pandgerichte en gebiedsgerichte aanpak van overlast door asociaal gedrag, uit onvermogen, drugsoverlast of criminaliteit gerelateerde overlast. Flexteam is een klein zelfsturend team bestaande uit specialisten op terrein van bestuursrecht, strafrecht, bouw- en milieurecht en apv. Het team richt zich primair op drugsoverlast.

Schiedam

- Bestuurlijke aanpak illegale hennepcultuur.

Utrecht

- 24-uurs maatschappelijke opvang verslaafden

Venlo

- Bestrijding drugsoverlast
- Alcohol- en drugsgebruik onder jongeren; voorkomen/beperken van gezondheidsrisico's van alcohol- en drugsgebruik voor het individu en zijn directe omgeving en beperken van het risico op alcohol- en drugsgerelateerde maatschappelijke overlast.

10. Burgerparticipatie

Amersfoort

- Buurtmentoren (vrijwillige ouders van meest Marokkaanse komaf) houden toezicht en gaan in gesprek met jongeren die overlast veroorzaken.
- Digitale nieuwsbrief wijkbewoners
- Trainingen streetwise om bewoners en winkeliers te trainen in de omgang met overlastgevende jongeren
- Sms service. Via sms kunnen bewoners problemen en ergernissen over de leefbaarheid melden.
- Wijktafel. Overleg tussen wijkbewoners en professionals.
- Invoeren burgernet.

Apeldoorn

- Buurtpreventieteams mobiliseren de inwoners om betrokken te zijn bij veiligheid. Dit moet hand in hand gaan met de activiteiten van het team Keurmerk veilig wonen.

Breda

- Buurtmeesters: contact leggen tussen burgers en ambtenaren zodat problemen snel worden opgelost.

Den Bosch

- Welzijnswerk meer richten op verbetering van de sociale kwaliteit (frequentie van buurtcontacten en kwaliteit van dat contact) van de buurt en deze verbinden met de activiteiten die direct gericht zijn op overlastbestrijding.

Deventer

- Bewoners oefenen zelf invloed uit op de inzet van politie en toezicht.

Ede

- Stimuleren van bewoners om de eigen buurt op te knappen. Faciliteiten zoals gereedschap worden geleverd door wijkbeheer.

Emmen

- Versterken sociale cohesie en betrokkenheid bewoners ihkv wijkaanpak

Groningen

- Groningen zet buurtbemiddeling in. Dit helpt mensen om ruzies onderling op te lossen.

Haarlem

- Inzet buurtbemiddeling

Helmond

- Inzet buurtbemiddeling

Lelystad

- Inzet buurtbemiddeling

Maastricht

- Safer neighbourhoods. Teams met wijkagent, wijkgebonden medewerker handhaving, opbouwwerker, corporatie en actieve betrokkenheid bewoner. Middelen zoals buurtbemiddeling en gedragscodes worden ingezet.

Nijmegen

- Voortzetting stadsdeelveiligheidsplannen en wijkveiligheidsplannen
- Projecten ter bevordering van actieve burgerparticipatie; voortzetting stedelijke buurtbemiddeling en buurtbemiddeling door jongeren in Hatert, voortzetting buurtrangers, inzet buurtpreventieteam

Zoetermeer

- Bevorderen van sociale cohesie en begrip tussen bewoners door het organiseren van wijkbijeenkomsten. Er wordt informatie verstrekt, maar ook geoefend met het begrijpen van straattaal en het aanspreken van jongeren(groepen).

11. Innovatieve aanpakken

Breda

- Het Samen Er Tegenaan (SET) team regelt praktische zaken voor jongeren (hulp bieden aan overlastgevende jongeren). SET is gericht op voorkomen dat jongeren in aanraking komen met politie en justitie. Reguliere hulpinstanties nemen het na een half jaar over.
- Het grote broer project pakt overlast door Marokkaanse jongeren aan. 17-23 jarigen worden ingezet om jongere overlastgevers (10-16 jaar) aan te spreken en zo mogelijk door te leiden naar instanties. Dit gebeurt onder begeleiding van coaches. De 17-23 jarigen worden ook begeleid naar werk.

Nijmegen

- Inzet daklozen en verslaafden voor het verwijderen van zwerfvuil in het centrum

Rotterdam

- Ontwikkelen en implementeren van een aanpak 12-min. Van vroegsignalering tot succesvolle hulpverlening (*mogelijk innovatief, aanpak is nog niet ontwikkeld*)
- Ook heeft R'dam een vechtverbod in de APV opgenomen.

Schiedam

- Project watch out. Onder aansturing van de gemeentelijke toezichthouders leren 17 werkloze jongeren uit de stad om toezicht te houden en worden zij opgeleid tot beveiligers en stewards (baangarantie).

12. Overige

Almere

- Diverse preventieprojecten. Campagne goed burgerschap, buurtpreventie, KVO, voorlichting gevaren loverboys op scholen.

Apeldoorn

- Contactfunctionarissen in de haarvaten van een beperkt aantal aandachtsbuurten. Probleemoplossende functionarissen trekken de wijk in. Zij opereren op het snijvlak van wonene, welzijn/zorg, multiprobleemsituaties en het tegengaan van verloedering op straat en/of flatniveau.

Eindhoven

- Naast nog steeds toenemende inzet op relationeel geweld (huiselijk geweld, huisverbod, eengerelateerd geweld, (potentiële) loverboys, genitale verminking) vindt een intensivering plaats van de persoongerichte aanpak van geweldplegers, wordt een analyse geweldplegers en pleeglocaties leidend voor een maatwerkaanpak, vindt aanpak plaats op scholen in het kader van schoolveiligheidsplannen. (Potentiële) geweldsincidenten spelen een belangrijke rol in de vergunning en organisatie bij evenementen. Er is ook aandacht voor geweld(sincidenten) in accommodaties in de stad. Met betrekking tot de aanpak van voetbalvandalisme bestaat er een degelijk en goed werkend samenwerkingsverband tussen de veiligheidspartners en de betaald voetbalorganisaties. Live uitkijken van camerabeelden om direct te kunnen ingrijpen en escalatie te voorkomen, wordt hierbij als instrument toegepast. Ook in de sfeer van woonoverlast en incidentmeldingen vanuit woonbuurten wordt de aandacht voor geweld geïntensiveerd.

Enschede

- Tegengaan van geweld, oa. Door inzet Preventieunit binnenstad

Hengelo

- Veilig ondernemen
- Uitbreiding wet Bibob en ontwikkeling RIEC

Nijmegen

- Er komt in Nijmegen een communicatiecampagne die specifiek is gericht op de jaarwisseling. De kernboodschap van deze campagne is dat de jaarwisseling een feest is voor alle Nijmegenaren dat niet mag worden 'gekaapt' door ongeredheden.
- Aanpak loverboys
- Bijzondere handhavingsprojecten voor gebieden met zware overlastproblematiek

Schiedam

- Tegengaan vernielingen met oud en nieuw.

Sittard-Geleen

- Continueren en professionaliseren van de bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit.

Tilburg

- Vergroten deelname kwetsbare groepen aan de samenleving dmv woonbegeleiding, arrangementen voor nazorg en een gasthuis voor gezinnen met kinderen die nu in de crisisopvang zitten.
- Verbetering van de leefbaarheid in 5 impuls wijken door sociale stijging van de burgers. Speerpunten zijn: jongeren doen het goed op school en halen een startkwalificatie, in ieder huishouden een kostwinner, iedereen in de impuls wijken boven de armoedegrens.

Zoetermeer

- Jaarwisseling. Door de inzet van extra surveillance, georganiseerde vreugdevuren en de inzet van medewerkers van de lokale welzijnsstichting.